

ਜਾਣ ਖੁਛਾਣ

(1 ਸਮੁਏਲ 16)

ਮਈ 12, 1974 ਵਾਲੇ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੈਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਣੇ ਫਲੋਰੈਂਸ, ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਬੰਦਗੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ, ਫਲੋਰੈਂਸ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਰਲ ਐਡਵਰਡਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਗੱਡੀ ਪੂਰੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਭਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ‘‘ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇ ਵਜੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਐਥੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ!’’ ਖੁਦਾ ਦੇ ਫਜ਼ਲ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨਾਲ ਗਲੇਰਿਆ ਡੈਅਲ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।

ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮਾਈਕਲਏਂਜਲੋ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਅਧੂਰੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ ਮੂਰਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਚੌਂਦਾਂ ਫੁੱਟ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਮੂਰਤੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਮਾਈਕਲਏਂਜਲੋ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀਨ ਕਾਰੀਗਰੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਸੀ।

ਇਹ ਬੁੱਤ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਜਵਾਨ ਦਾਉਦ ਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਿਉੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਘੂਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਜਿਸਮ ਤਣਾਹ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪਰ ਕੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿੱਤ ਓਸੇ ਦੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੂਰਤੀਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਐਨੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਛਾਤੀ ਹੁਣੇ ਫੁੱਲ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਇਹ ਬੋਲ ਨਿੱਕਲ ਆਉਣਗੇ: ‘‘ਤੂੰ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਬਰਛਾ ਅਤੇ ਢਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸੈਨਾਂ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ, ... ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ! ... ਯੁੱਧ ਦਾ ਸੁਵਾਮੀ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੋ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੇਵੇਗਾ’’ (1 ਸਮੁਏਲ 17:45, 47)। ਅਰਲ ਐਡਵਰਡਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ ਲੈ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਬਗ਼ੈਰ ਫਲੋਰੈਂਸ ਦਾ ਸਾਡਾ ਸਫ਼ਰ ਅਧੂਰਾ ਹੈ।

ਪਰ ਇਸ ਮੂਰਤੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਐਨਾ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਛਿਆਹਠ ਅਧਿਆਇ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਉਣਾਹਠ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ‘‘ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ’’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1 ਸਮੁਏਲ 13: 14 ਵਿਚ, ਸ਼ਾਉਲ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਕਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ,

ਸਮੁਏਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਨਾ ਠਹਿਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਉਹ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਕੀਤੀ।’’ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 13 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ, ਪਿਸਦੀਆ ਦੇ ਅੰਤਾਕੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਭਵਨ (ਸਿਨਾਗੋਗ) ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਫੇਰ ਉਹ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਵੇ ਜਿਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਹ ਨੇ ਸਾਖੀ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਯੱਸੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਲੱਭਿਆ, ਉਹੋ ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੂਰੀ ਕਰੇਗਾ’’ (ਆਇਤ 22)।

ਦਾਊਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਭ ਅਧਿਆਇ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਤੇ ਓਨਾ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਉਸਦੇ ਮਨ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ।

‘‘ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ’’ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਭਲਾ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਪੂਰਣਤਾ ਜਾਂ ਸਿੱਧਤਾ ਪਾਉਣਾ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ। ਦਾਊਦ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦਾ ਸੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿਚ ਗਰਮ ਖੂਨ ਦੌੜਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਿਸਮ ਵਿਚ ਡੂੰਘੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਸਨ। ਦਾਊਦ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਪਰ ਉੱਡਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਹ ਟੁੱਟਿਆ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ।

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ: ‘‘ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ।’’ ਸਾਡੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਫਲਾਣੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੋਚ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ।’’ ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਅਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਦਾਊਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਂਗੇ, ਭਾਵ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਦਾਊਦ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੰਗੀ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਕਦੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀ ਸੂਈ ਕਦੇ ਕਦੇ ਡੋਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਤੂਫਾਨ ਦੇ ਹੁਕ ਜਾਣ ਤੇ ਦਾਊਦ ਦੀ ਸੂਈ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਰੂਹਾਨੀ ਧਰੇ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਖੁਦਾ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

‘‘ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ’’ ਬਣਨ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਭਲਾ ਦਾਊਦ ਤੀਹ ਜਾਂ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਅਚਾਨਕ ‘‘ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ’’ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ? ਨਹੀਂ, ਉਹ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਲਪੁਣੇ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੀ। ਦਾਊਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਮੁਤਾਬਕ ਬਣਾਉਣਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਤੋਂ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਮੁਏਲ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵੇਲੇ ਕਿ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਉਹ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਕੀਤੀ’’ (1 ਸਮੁਏਲ 13: 14), ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਜਦ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਾਊਦ

ਦਾ ਤਦ ਜਨਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਜੇ ਹੋਇਆ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੀ।¹ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਾਊਲ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਰੱਦਦਿਆਂ ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਜੋ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਕਰਦਾ ਸੈਂ ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਪਾੜ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਇੱਕ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਤੈਥੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ’ (1 ਸਮੂਏਲ 15:28)। ‘ਤੇਰੇ ਗੁਆਂਢੀ’ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਦਾਊਦ ਵੱਲ ਹੀ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 28:17), ਪਰ ਦਾਊਦ ਅਜੇ ਬਾਲਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਅਜੇ ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਚਰਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਵਿਚ ਉਹ ਗੁਣ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਥਾਂ ਮਿਲੀ।

ਦਾਊਦ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ‘ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ’ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ।

ਇਕ ਬੇਟਾ ਜਿਸ ਨੇ ਚੱਲਣਾ ਸਿੱਖਿਆ

ਦਾਊਦ ਦਾ ਜਨਮ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਕਬੀਲੇ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁਰਖਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਬਰਕਤ (ਉਤਪਤ 49:8-12) ਵਿਚ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੇ ਤਕ ਇਸ ਕਬੀਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਦਾਊਦ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਿਛੋਕੜ ਰੂਥ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਰੂਥ ਇਕ ਮੁਆਬਣ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੱਸਨਾਓਮੀ ਨਾਲ ਯਹੂਦਾ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਰੂਥ ਅਤੇ ਬੋਅਜ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਬੋਅਜ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਇਕ ਬੇਟਾ ਹੋਇਆ। ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਤੇ, ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਲਿਆ। ‘ਤਦ ਉਹ ਦੀਆਂ ਗੁਆਂਢਣਾਂ ਨੇ ਉਹ ਦਾ ਨਾਉਂ ਧਰ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਨਾਓਮੀ ਦੇ ਲਈ ਪੁੱਤਰ ਜੰਮਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਓਬੇਦ ਧਰਿਆ। ਉਹ ਯੱਸੀ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਊਦ ਦਾ ਬਾਬਾ ਸੀ’ (ਰੂਥ 4:17)। ਦਾਊਦ ਦੀ ਬਾਕੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਅਗਲੀਆਂ ਪੰਜ ਆਇਤਾਂ (ਰੂਥ 4:18-22) ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪਾਰਸ ਤਕ ਦਸ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।²

ਰੂਥ ਅਤੇ ਬੋਅਜ ਮੌਜੂਦਾ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਦੱਖਣ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਪੰਜ ਛੇ ਮੀਲ ਦੂਰ ਇਕ ਗੁਮਨਾਮ ਪਿੰਡ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ (ਰੂਥ 1:2, 19, 22; 2:4; 4:11)। ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਟਾ ਓਬੇਦ ਅਤੇ ਪੋਤਾ ਯੱਸੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੜਪੋਤੇ ਦਾਊਦ ਦਾ ਜਨਮ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।³

ਦਾਊਦ ਅੱਠ ਮੁੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦਸਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਸੀ।⁴ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਸਭ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦਾਊਦ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ‘ਦਾਊਦ’⁵ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ‘ਲਾਡਲਾ,’ ਪਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਹ ਉਲਟ ਹੀ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ (1 ਸਮੂਏਲ 16:11)। ਕਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਸਨ (1 ਸਮੂਏਲ 17:28)।

ਉਹਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਗਰੀਬ ਸੀ।⁶ ਬੇਅਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੇਵਕ ਸਨ, ਯੱਸੀ ਦੇ ਵਕਤ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ। ‘ਝੰਡੇ ਦੇ ਡੰਡੇ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਨ’ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਪਰ ਔਖਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨੌਕਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।⁷

ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਚਿੜਚਿੜਾ ਹੋਣਾ ਕਿੰਨਾ ਅਸਾਨ ਸੀ! ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬੜੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਉੱਤੇ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਉੱਤੇ ਲਾ ਕੇ ਬਾਗ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ! ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਕ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਦੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਂਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮੇਰੀ ਦੋਹਤੀ ਰੇਚਲ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ। (ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੇਚਲ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਘੁੰਮਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ!) ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਚੱਲਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਬੜਾ ਹੀ ਰੋਮਾਂਚ ਭਰਿਆ ਅਧਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਅਹਿਮ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਚੱਲਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਰਸੂਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਅਨੰਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸੁਣਾਂ ਭਈ ਮੇਰੇ ਬਾਲਕ ਸਚਿਆਈ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ’ (3 ਯੂਹੰਨਾ 4)।

ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਉਦ ਕਿਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ, ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਯਹੂਦੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣਾ ਇਕ ਰਵਾਇਤ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਤੇ, ਦਾਉਦ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਵੇਲੇ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਣੋਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਵ ਰੂਥ ਅਤੇ ਬੇਅਜ, ਓਬੇਦ ਅਤੇ ਯੱਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਬੀਜ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 13: 3-9, 18-23)। ਬਲਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਵੱਧ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ, ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।⁸

ਹਰ ਮਾਂ ਬਾਪ ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਸਬਕ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੀਏ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਲਈ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵੀ ਬੜੀ ਅਹਿਮ ਹੈ (ਕਹਾਉਤਾਂ 22: 6; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 4; ਆਦਿ)।

ਅਸੀਂ ਸਭ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਾਕਾਮੀ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਜਾਂ ਹਲਾਤ ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੇ। ਜਵਾਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬੁੱਢੇ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਹੋ ਸਕੇ ਖੁਦਾ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਵਕਤ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਆਜ਼ੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਿਆ

ਦਾਉਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਗੱਲ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦ ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਯੱਸੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਬੇਟਾ ਹੈ ਤਾਂ ਯੱਸੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, ‘‘ਸਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟਾ ਇਕ ਅਜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਜ਼ ਨੂੰ ਚਰਾਉਂਦਾ ਹੈ’’ (1 ਸਮੂਏਲ 16: 11)। ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ‘‘ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੇ ਇੱਜ਼ ਨੂੰ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਚਰਾਉਣ ਗਿਆ ਸੀ’’ (1 ਸਮੂਏਲ 17: 15)। ਦਾਉਦ ਜਦ ਫੌਜ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਖਾਣਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੇ ਖਿਝ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਕਿਸ ਗੋਚਰੇ ਛੱਡ ਆਇਆ ਹੈਂ?’’ (1 ਸਮੂਏਲ 17: 28; ਜ਼ਬੂਰ 78: 70-72 ਵੀ ਵੇਖੋ)।

ਆਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਹੋਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਉਸ ‘‘ਕੰਮ’’ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇੱਜ਼ ਚਰਾਉਣਾ ਸਨਮਾਨਤ ਪਰ ਛੋਟਾ ਕੰਮ ਸੀ।

ਆਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕੱਲੇਪਨ ਅਤੇ ਤਨਹਾਈ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਿਰਫ਼ ਭੇਡਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।⁹

ਚਰਵਾਹੀ ਕਰਨਾ ਬੜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੀ। ਚਰਵਾਹੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਹਦੇ ਲਈ ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਚਰਾਂਦਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਗੁਆਚ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਵੀ ਉਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰ ਭੇਡ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੂਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ (ਜ਼ਬੂਰ 23; ਯੂਹੰਨਾ 10: 1-18; ਲੂਕਾ 15: 4-6; ਜ਼ਬੂਰ 78: 71)।

ਆਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੜੀ ਔਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨੀਲੇ ਅਸਮਾਨ ਹੇਠਾਂ ਹਰੀ ਹਰੀ ਲਹਿਲਹਾਉਂਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਚਰਾਂਦ ਤੇ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਲੂਅ ਨਾਲ ਚਮਕਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਬੜ ਖਾਬੜ ਪਥਰੀਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵੱਲ ਲਾਵੋ। ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਆਜ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੜਾਕੇ ਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿਚ, ਮਿੱਟੀ ਘੱਟੋ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕ ਭਰਿਆ ਕੰਮ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਕਈ ਵਾਰ ਆਜ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਬੜਾ ਜ਼ੋਖਿਮ ਭਰਿਆ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਥਾਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ‘‘ਉਕਤਾਹਟ ਦੇ ਪਲ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਦੇ ਕਦੇ ਦਿਲ ਡਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!’’¹⁰ ਆਜ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਉਦ ਇਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਰਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਜੰਗਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ‘‘ਮੌਤ ਦੀ ਛਾਂ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿਚ’’ (ਜ਼ਬੂਰ 23: 4) ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਗੁਆਂਢੀ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੀ

ਕੋਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਚੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 10: 1)। ਉਸਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਚਾਰ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਸ਼ਾਉਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ:

ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਸ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਇਕ ਰਿੱਛ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਬੱਚਾ ਲੈ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਮਗਰ ਨਿੱਕਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ ਅਤੇ ਜਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਣ ਪਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਾਛੋਂ ਫੜ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੰਦੋਂ ਮੁਕਾਇਆ। ... (1 ਸਮੂਏਲ 17:34-36)।

ਇਕ ਗੱਭਰੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸ਼ੇਰ ਜਾਂ ਰਿੱਛ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਕੇ ਖੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ! ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਹਾਲ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰਦਾ। ਜਦ ਮੈਂ ਭੱਜਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਕਤ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਥੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜਦ ਉਹ ਜਵਾਨ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਸੀ! ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤੇ? ਉਸ ਦੀ ਡਾਂਗ (ਇਕ ਭਾਰੀ ਲਾਠੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਛੜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ) ਅਤੇ ਗੋਪੀਆ (ਜ਼ਬੂਰ 23:4; 1 ਸਮੂਏਲ 17:40) ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਪੰਜੇ ਅਤੇ ਰਿੱਛ ਦੇ ਪੰਜੇ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਹੈ' (1 ਸਮੂਏਲ 17:37)।

ਜਦ ਖ਼ੁਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਕਿਰਪਾ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੋਵੇ। ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਝੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਲਾ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾਂ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਸਨ। ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਆਜ਼ੜੀ ਬਣਨਾ ਸਿੱਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖੀ।

(ਖ਼ੁਦਾ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣਿਆ, ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਵਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ।
ਉਹ ਉਹ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਹਟਾ ਲਿਆਇਆ
ਭਈ ਉਸ ਦੀ ਪਰਜਾ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿਲਖ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਚਰਾਵੇ।
ਸੋ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਰਾਇਆ,
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ
(ਜ਼ਬੂਰ 78:70-72)।

ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ। ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੀ ਹਾਂ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਭ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤੌਬਾ ਕਰੀਏ! ਖੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਮਾਂ ਪਿਓਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਬਣਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਈਏ! ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਈਏ (ਤੁਲਨਾ 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3: 10)! ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ, ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਈਏ! ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰੀਏ!

ਇਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਿਸ ਨੇ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖੀ

ਅਖੀਰ ਅਸੀਂ 1 ਸਮੂਏਲ 16 ਅਧਿਆਇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। 1 ਸਮੂਏਲ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਤਕ ਦਾਉਦ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜੇ ਤਕ ਸ਼ਾਨੋ ਸ਼ੌਕਤ ਵਾਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਊਲ ਤੇ ਹੀ ਫ਼ੋਕਸ ਸੀ। ਪਰ ਸ਼ਾਊਲ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਹੁਣ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਹਾਰ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁਤਾਬਕ ਸਮੂਏਲ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪ ਹੀ ਮੇਲ ਬਲੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 13: 13)। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮਾਲੇਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 15: 2, 3, 9)। ਤਦ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਮੂਏਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ‘ਮੈਂ ਗਰੰਜ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕੀਤਾ’ (1 ਸਮੂਏਲ 15: 11)। ਸਮੂਏਲ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ: ‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਜੋ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਕਰਦਾ ਸੈਂ ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਪਾੜ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਇਕ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਤੈਥੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ’ (1 ਸਮੂਏਲ 15: 28)। 1 ਸਮੂਏਲ 16 ਅਧਿਆਇ ਅਗਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਸਹ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਰਾਮਾਹ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਸਮੂਏਲ ਕੋਲ ਆਇਆ (1 ਸਮੂਏਲ 15: 34; 7: 17)। ‘ਕਦ ਤੋੜੀ ਤੂੰ ਸ਼ਾਊਲ ਉੱਤੇ ਸੋਗ ਕਰਦਾ ਰਹੇਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਰੱਦਿਆ? ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੰਗ ਵਿਚ ਤੇਲ ਭਰ ਅਤੇ ਜਾਹ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬੈਤਲਹਮੀ

ਯੱਸੀ ਦੇ ਕੋਲ ਘੱਲਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ' (16:1)। ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਮੂਏਲ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਸਾਰੇ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।¹¹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਢੰਗ ਸਾਡੇ ਢੰਗਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਯਸਾਯਾਹ 55:8, 9)।

ਪਰ ਸਮੂਏਲ ਸ਼ਾਉਲ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ।¹² ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਂ ਕਿੱਕਰ ਜਾਵਾਂ? ਜੇ ਕਦੀ ਸ਼ਾਉਲ ਸੁਣੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇਗਾ' (16:2)। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ ਉਹਦੀ ਥਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਸ਼ਾਉਲ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਮੂਏਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, 'ਇਕ ਵੱਡੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਹ ਅਤੇ ਐਉਂ ਆਖ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੇਂਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ' (16:2)। ਭਲਾ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਮੂਏਲ ਨੂੰ ਬੂਠ ਬੋਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ? ਨਹੀਂ, ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਵੱਡੀ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ (16:4, 5)। ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵਾਲੇ ਮਕਸਦ ਜਾਹਿਰ ਕਰਕੇ ਅਹਿਮ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਮੂਏਲ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਭੇਤ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਖੁਦਾ ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ: 'ਜਦ ਤੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਵੇਂ ਤਾਂ ਯੱਸੀ ਨੂੰ ਨਿਉਂਦਾ ਦੇਹ ਅਤੇ ਫੇਰ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਸਹ ਕਰ' (16:3)।

ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਸਿੰਗ ਵਿਚ ਤੇਲ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਲੈ ਕੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਬੈਤਲਹਮ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ, 'ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਹ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਕੰਬ ਕੇ ਬੋਲੇ' (16:4)। ਸਮੂਏਲ ਅਜੇ ਵੀ ਨਿਆਂਈਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 7:15)। ਬੈਤਲਹਮ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 7:16), ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਦ ਇਸ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਿਆਂਈਂ ਨੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਪਿੰਡ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਰ ਇਹੀ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੈਤਲਹਮ ਵਾਸੀ ਨੇ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਤੂੰ ਸੁਲਾਹ ਨਾਲ ਆਇਆ ਹੈ' (16:4)। ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, 'ਉਹ ਬੋਲਿਆ ਆਹੋ ਸੁਲਾਹ ਨਾਲ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੇਂਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ' (16:5)।

ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਕੇ¹³ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ (16:5)। ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨ ਤੇ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਚੁਣਿੰਦਾ ਅੰਗ ਹੀ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ; ਬਾਕੀ ਖਾ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ (1 ਰਾਜਿਆਂ 19:21; ਆਦਿ)। ਬੈਤਲਹਮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਆਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਹਿਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੋਮਾਂਚਭਰੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੱਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਣ ਲਈ ਕਿਹਾ (16:5)।¹⁴ ਸੱਦਾ ਪਾ ਕੇ ਯੱਸੀ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ। ਉਸ ਦਾ ਦਾਦਾ ਬੇਅਜ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੇਹਦ ਸਨਮਾਨਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਤਿਹਾਸ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯੱਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁੰਡੇ (ਹਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁੰਡੇ) ਨਹਾ ਕੇ ‘ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ’ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿੱਕਲ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਜਦ ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵਤ ਹੋਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਯੱਸੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਅਲੀਆਬ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ।¹⁵ ਉਹ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੀ; ¹⁶ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ‘ਠੀਕ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਏਹ ਉਹ ਦਾ ਮਸੀਹ ਹੈ’ (16:6)।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ 1 ਸਮੂਏਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਖਾਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ: ‘ਪਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਮੂਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਲੰਮਾਣ ਵੱਲ ਨਾ ਵੇਖ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਯਹੋਵਾਹ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਵਾਗੂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ। ਮਨੁੱਖ ਤਾਂ ਬਾਹਰਲਾ ਰੂਪ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਯਹੋਵਾਹ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ’ (16:7)। ‘ਮੂੰਹ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਅੱਖਾਂ’ ਲਈ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਕੇਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦਾ ਢੰਗ ਹੈ।

ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਮੂੰਹ ਵੇਖ ਕੇ ਨਿਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ (ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ)। ਅਸੀਂ ਗੋਲਕੀਪਰਾਂ (ਫੁੱਟਬਾਲ ਵਿਚ) ਨੂੰ ਗੋਲਕੀਪਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੀ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਉਸ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਕਿੰਨੀ ਹੀ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਏ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ? ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੂਬਸੂਰਤ ਚਿਹਰਾ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਪਤਨੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਸੋਹਣਾ ਦਿਸਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਤੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਧੋਖਾ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਖੁਦਾ ਉੱਪਰਲੇ, ਭਾਵ ਬਾਹਰੀ ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਬਲਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਮਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਰਾਜਿਆਂ 8:39; 1 ਇਤਿਹਾਸ 28:9; ਲੂਕਾ 16:15)। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘ਜੱਜ ਆਪਣੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ।’¹⁷ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਸਿਖਾਵੇਖਾ ਕਿ ਨਿਆਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਉਂ ਨਾ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਸੱਚਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰੋ’ (ਯੂਹੰਨਾ 7:24)।¹⁸

ਯੱਸੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਬੇਟੇ ਅਬੀਨਾਦਾਬ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ, ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਛੈਲ ਛਬੀਲਾ ਗੱਭਰੂ ਸੀ। ਸਮੂਏਲ ਨੂੰ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਆਖਣਾ ਪਿਆ, ‘ਇਹ ਨੂੰ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ’ (16:8)। ਫੇਰ ਤੀਜੇ ਬੇਟੇ ਸ਼ਿਮਆ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ: ‘ਇਹ ਨੂੰ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ’ (16:9)। ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ, ਨਥਨੇਲ ... ਰੱਦਈ ... ਐਸਮ (1 ਇਤਿਹਾਸ 2:14, 15) ... ਸਮੂਏਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯੱਸੀ ਦੇ

ਸੱਤਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਮੁੰਡੇ ਸੋਹਣੇ, ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਲਗਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਨਿਚੋੜ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ’’ (16: 10)।

ਸਮੂਏਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯੱਸੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ (16: 1)। ਅਤੇ ਯੱਸੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਤ ਵਿਚ ਸੌਂਦਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਯੱਸੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਤੇਰੇ ਸੱਭੇ ਪੁੱਤਰ ਇਹੋ ਹੀ ਹਨ?’’ (16: 11)। ਯੱਸੀ ਨੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ‘‘ਸਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿੱਕਾ ਅੱਜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਚਰਾਉਂਦਾ ਹੈ’’ (16: 11)। ਇਬਰਾਨੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਨਿੱਕਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਹੁਦੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਵਾਲੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਦਾਅਵਤ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੌਂਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਬੰਦਾ ਰੱਖਣਾ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਮੌਕੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਸਮੂਏਲ 17: 20)। ਜਦ ਸਭ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਯੱਸੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਸੀ? ¹⁹

ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਦਾਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਫ਼ਰਕ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ‘‘ਲਾਲ’’ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (16: 12)। ‘‘ਲਾਲ’’ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਲਾਲ ਰੰਗ’’ ਲਈ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਹ ਏਸਾਓ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਲ ਜੱਤ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਉਤਪਤ 25: 25)। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੀਨ ਵੀ ਸਨ।²⁰ ‘‘ਲਾਲ ਰੰਗ’’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਦਾ ਰੰਗ ਗੋਰਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਲਾਲ ਦਾਗ ਸਨ। ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦਾ ਰੰਗ ਰੂਪ ਆਮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫ਼ਰਕ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਲ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਦਾ ਅਤੇ ਵੀਣਾ ਵਜਾਉਂਦਾ ਸੀ।²¹ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕੰਮ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਫ਼ਰਕ ਸਨ।

ਜਦ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਕਿ ‘‘ਨਾਲੀ ਦਾ ਕੀੜਾ।’’ ਜਦ ਕਿਸੇ ਕੁੱਤੀ ਦੇ ਐਨੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਨਾ ਪਿਆ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਕਤੂਰੇ ਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੱਡੇ ਕਤੂਰਿਆਂ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਖੁਚੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਕਤੂਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਨਿੱਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਉਹ ‘‘ਕੀੜਾ’’ ਹੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਕੱਪੜਾ ਤਾਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪਿਆਰ, ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਜਦ ਮੇਰੇ ਮਾਪੇ ਮੈਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣ, ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਸਾਂਭੇਗਾ’’ (ਜ਼ਬੂਰ 27: 10)। ਜੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਲੱਗਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਇਹ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਉਂ ਲਿਖਣੇ ਸਨ।²² ਖੁਦਾ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ

ਸਮਝਾ ਸਕੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖ ਪਾਤ ਤੋਂ ਬਚੇ ਰਹੀਏ!

ਸਾਨੂੰ ਯੱਸੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦਾਅਵਤ ਵਿਚ ਨਾ ਸੱਦਣ ਦਾ ਸਹੀ ਸਹੀ ਕਾਰਣ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਤਾ,²³ ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਯੱਸੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਜਿੰਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਚਰਾਂਦ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਮੂਏਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ! ਉਸ ਨੇ ਯੱਸੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਉਹਨੂੰ ਸੱਦ ਘੱਲ ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਦ ਤੋੜੀ ਉਹ ਇੱਥੇ ਨਾ ਆਵੇਗਾ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਾ’’ (16: 11)।

ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭੱਜਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ। ਹਫ਼ਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਦਾਉਦ, ਦਾਉਦ, ਤੈਨੂੰ ਦਾਅਵਤ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ!’’

ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਨਾਂ ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ‘‘ਪਰ ਇੱਜੜ ਨੂੰ ਕੌਣ ਸੰਭਾਲੇਗਾ?’’ ਤੂੰ ਇੱਜੜ ਦੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।²⁴

‘‘ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਪਿੰਡੇ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲ ਲਵਾਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ।’’

‘‘ਨਹੀਂ, ਤੂੰ ਛੇਤੀ ਚੱਲ। ਜਦ ਤਕ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤਦ ਤਕ ਕੋਈ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗਾ!’’

ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਦਾਉਦ ਦਾਅਵਤ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ‘‘ਉਹ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਅੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਸੀ’’ (16: 12)। ਪਰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਵੇਖ ਕੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਮੂਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘‘ਉੱਠ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸਹ ਕਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹੋ ਹੀ ਹੈ’’ (16: 12)।

ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਝੁਕ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸਿੰਗ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖਿੱਲਰੇ ਵਾਲਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਤੇਲ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੀ ਵਗਦਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਡਿੱਗਾ (16: 13)। ਜੋਸੇਫ਼ਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਏਲ ਨੇ ਝੁਕ ਕੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, ‘‘ਅਗਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੂੰ ਹੀ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।’’²⁵ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਤਾਂ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ।²⁶

‘‘ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸਦਾ ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸਮੂਏਲ ਉੱਠ ਕੇ ਰਮਾਹ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਹੋਇਆ’’ (16: 13)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਖੁਦਾ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਸੀ।²⁷ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਨਤੀਜਾ ਦਾਉਦ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੇ ਲਿਖਣ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਣਾ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 23: 1, 2)।

ਆਇਤ 13 ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਸਮੂਏਲ ਨੇ ... ਉਹਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ

ਮਸਹ ਕੀਤਾ।' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਸਮਾਰੋਹ ਸੀ (ਤੁਲਨਾ 1 ਸਮੁਏਲ 10: 1)। ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕੇ ਕਿ 'ਉਹ ਕੀੜਾ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।²⁸

ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਸਮੁਏਲ ਘਰ ਨੂੰ ਪਰਤ ਗਿਆ (16: 13)।

ਦਾਊਦ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ? ਉਸ ਨੇ ਤਾਜ ਜਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਲਿਬਾਸ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ? ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਡ ਛਪਵਾ ਲਏ ਅਤੇ 'ਆਜ਼ੀ' ਮਿਟਾ ਕੇ 'ਬਾਦਸ਼ਾਹ' ਲਿਖ ਲਿਆ? ਕੀ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਚਮਕਾ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਰੋਲਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਿਆ ਕਿ 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹਾਂ'?²⁹ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਦਾਊਦ ਆਪਣੇ ਇੱਜ਼ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਦ ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਤਾਂ ਯੱਸੀ ਨੂੰ ਇਹੀ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, 'ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਜੋ ਇੱਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਘੱਲ ਦੇ' (16: 19)। ਸ਼ਾਊਲ ਵਾਸਤੇ ਬਰਬਤ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਉਹ 'ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੇ ਇੱਜ਼ ਨੂੰ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿਚ ਚਰਾਉਣ ਗਿਆ ਸੀ' (1 ਸਮੁਏਲ 17: 15; 1 ਸਮੁਏਲ 17: 20, 28 ਵੀ ਵੇਖੋ)।

ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵ ਉਹ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਵੀ ਸੀ। ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਕਤ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਇੱਜ਼ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਉਡੀਕ ਭਾਵ ਧੀਰਜ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਬਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨਾ ਖ਼ਾਸ ਸਬਕ ਹੈ; ਕਿੰਨਾ ਔਖਾ ਸਬਕ ਹੈ! ਆਓ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖੀਏ।

ਇਕ ਗਵੱਈਆ ਜਿਸ ਨੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖੀ

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਆਜ਼ੀ ਭੇਡਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਚਾਰਦਾ ਚਾਰਦਾ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬੈਠ ਗਿਆ? ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਜ਼ੀ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਝਾਕਦਾ, ਪਰ ਖੁਦਾ ਭੇਦ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ 16 ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ।

ਆਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਦਾਊਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਗੁਣ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਲਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਭਾਵ ਉਸ ਨੇ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਸੀ।

ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਈ ਕਈ ਘੰਟੇ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ, ਕਦੇ ਕਦੇ ਤਾਂ ਵਕਤ ਕੱਟਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਚਰਾਂਦ ਵਿਚ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਤੇ ਆਜ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੋਟੀ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਆਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮਨ ਪਰਚਾਵਾ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਆਜ਼ੀ ਬਾਂਸਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਕਰਦੇ ਸਨ, ਦਾਉਦ ਨੇ ਤਾਰ ਵਾਲੇ ਵਾਜੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। NASB ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ‘ਬਰਬਤ’ (16:23) ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਵਧੀਆ ਅਨੁਵਾਦ ‘lyre’ ਤੁੰਬੀ ਵਰਗਾ (ਵੇਖੋ RSV) ਜੋ ਘੱਟ ਤਾਰਾਂ ਵਰਗਾ ਛੋਟਾ ਸਾਜ਼ ਹੈ (ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਬਤ ਅਤੇ ਗਿਟਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਸਾਜ਼ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਪਥਰੀਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਏਕਾਂਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗਾਇਆ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਣ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਗੁਣ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਿਆ। ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੋ।

ਆਇਤ 14 ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ‘ਪਰ ਸ਼ਾਊਲ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਅੱਡ ਹੋ ਗਿਆ।’ ਆਇਤ 16 ਦਾ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਸ਼ਾਊਲ ਉੱਤੇ ਫਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੈ (16:13)। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸ਼ਾਊਲ ਤੋਂ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਠਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਰੱਦਿਆ ਜਾਣਾ ਪੱਕਾ ਹੈ।³⁰

ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: ‘ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਉਹਨੂੰ (ਭਾਵ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ) ਅਕਾਉਣ ਲੱਗਾ’ (16:14)। ਇੱਥੇ ‘ਦੁਸ਼ਟ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਪਾਪ ਭਰਿਆ’ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ‘ਸਜਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ’ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ‘ਦੁਸ਼ਟ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।³¹ NKJV ਵਿਚ ‘ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰੂਹ’ ਹੈ। ‘ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਇਹ ਰੂਹ ਭੇਜੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਅੱਯੂਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ)। ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਵੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਯਕੀਨ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਚੰਗਾ ਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਲਈ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।³²

ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਦੇ ਸ਼ਾਊਲ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਾਫ਼ ਸੀ (16:15)। ਸ਼ਾਊਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ; ਉਸ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਧਦੀ ਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਊਲ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ: ‘ਸਾਡਾ ਸੁਆਮੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਚਾਕਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ਜੋ ਓਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਲੱਭਣ ਜਿਹੜਾ ਬਰਬਤ ਵਜਾਉਣ ਵਿਚ ਚਤਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਐਉਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਈ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਵਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਹੋ ਜਾਓਗੇ’ (16:16)। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ‘ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਮਨ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।’³³ ਸ਼ਾਊਲ ਦੇ ਵਕਤ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਤਨਾਅ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਰਾਣਾ ਸੰਗੀਤ ਸੁਣਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫੇਰ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੋਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ।

ਸ਼ਾਊਲ ਹਿੰਮਤ ਹਾਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਲਈ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ। ‘‘ਅੱਛਾ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਰੱਖੋ ਜੋ ਵਜਾਉਣ ਵਿਚ ਚਤਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਓ’’ (16:17)।

ਕੋਲ ਖੜਾ ਇਕ ਜਵਾਨ ਸ਼ਾਊਲ ਦੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾਊਦ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾਊਦ ਦੇ ਬਰਬਤ ਵਜਾਉਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਭਲਾ ਇਹ ਅਜੀਬ ਸੰਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸੰਜੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਾਅ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਕ ਦੀਨ ਆਜ਼ੜੀ ਨੂੰ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨਾ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਜਵਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ: ‘‘ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਬੈਤਲਹਮੀ ਯੱਸੀ ਦਾ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਡਿੱਠਾ ਹੈ ਜੋ ਵਜਾਉਣ ਵਿਚ ਚਤਰ ਹੈ, ਨਾਲੇ ਡਾਢਾ ਸੂਰਬੀਰ ਹੈ, ਜੋਧਾ ਵੀ ਹੈ, ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਸਿਆਣਾ ਹੈ, ਸੋਹਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ’’ (16:18)। ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਸੀ।³⁴ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਵਜਾਉਣ ਵਿਚ ਚਤਰ ਹੈ।’’ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਹਿਮ ਆਖ਼ਰੀ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।’’ ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸ਼ਾਊਲ ਤੋਂ ਉੱਠ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਬੁਲਵਾ ਲਿਆ (16:19)। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰੋਟੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਦਿਆ ਹੋਇਆ ਇਕ ਖੋਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਮਸ਼ਕ ਮੈਅ ਦੀ, ਅਤੇ ਇਕ ਪਠੋਰਾ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਗੱਭਰੂ ਸ਼ਾਊਲ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਗਿਆ (16:20)। ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਹ ਸ਼ਾਊਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ (16:21)।³⁵ ਆਇਤ 23 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਊਲ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦਾਊਦ ਬਰਬਤ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਵਜਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਗੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।’’

ਦਾਊਦ ਦੀ ਬਰਬਤ ਦੀਆਂ ਬਰੀਕ ਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਊਲ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਸਕੂਨ ਤਾਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਨਾਲ ਸ਼ਾਊਲ ਤੋਂ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ? ਜ਼ਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਦਾਊਦ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਗਾਣੇ ਲਿਖਦਾ ਸੀ? ਕੀ ਉਹ ਇਹ ਲਿਖਦਾ ਸੀ, ‘‘ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ... ਰਾਤ ਨੂੰ ਤਾਰੇ ... ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ’’? ਜਾਂ ‘‘ਮੇਰਾ ਰੋਮਾਂਚ ਹਕੀਲਾ ਦੇ ਪਹਾੜ ਤੇ ਖੁੱਸ ਗਿਆ’’ (1 ਸਮੂਏਲ 23:19)? ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦਾਊਦ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗ਼ੈਰ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।³⁶ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਹ ਖੁਦਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਸੀ:

ਜਦ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਹੈ,
ਨਾਲੇ ਚੰਦ ਅਰ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਤੈਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹਨ,
ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਵਿਚ ਲਿਆਵੇ, ...

ਅਕਾਸ਼ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਅਤੇ ਅੰਬਰ ਉਸ ਦੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਿਖਾਲਦਾ ਹੈ। ...

ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਮੌਤ ਦੀ ਛਾਂ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਫਿਰਾਂ,
ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਬਦੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਾਂਗਾ, ਤੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈਂ। ...
(ਜ਼ਬੂਰ 8:3, 4; 19:1; 23:4)।

ਦਾਊਦ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਕੱਲੇਪਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖੀਆਂ: ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਸਿੱਖੀ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿੰਦਿਆਂ, ਦਾਊਦ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਸੋਚਦੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਉਪਾਸਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੁਭਾਵਕ ਸੀ।

ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਇਹ ਸਿੱਖਣਾ (ਜਾਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ) ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਜਿਹੜੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਚ ਬੰਦਗੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਵੇਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਕੁਝ ਇਜ਼ਹਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾਊਦ ਵਾਂਗ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਲਈ ਬਰਬਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ), ਪਰ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਉਹੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਬਣਾਇਆ ਪਵਿੱਤਰ ਖੌਫ਼, ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੀਨਤਾ ਨਾਲ ਝੁਕਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਉਤੇਜਨਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਕੈਂਪੇਨ ਆਦਿ ਚਲਾਉਂਦੇ ਜਦਕਿ ਸਾਨੂੰ 'ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਰਸੀਲੇ ਕਵੀਸ਼ਰ' (2 ਸਮੂਏਲ 23:1) ਦੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਦਾਊਦ ਦੇ ਗਾਉਣ ਅਤੇ ਵਜਾਉਣ ਨਾਲ ਸ਼ਾਊਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਕਿਉਂ ਭੱਜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ? ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਊਲ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਿਮਾਗੀ, ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਰੂਹ ਦੀ ਪੀੜ ਸੀ। ਜਦ ਦਾਊਦ ਖੁਦਾ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਲਈ ਸ਼ਾਊਲ ਦਾ ਦਿਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਅਧਿਆਇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ, 'ਦਾਊਦ ਸ਼ਾਊਲ ਕੋਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੇ ਇੱਜ਼ ਨੂੰ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿਚ ਚਰਾਉਣ ਗਿਆ' (1 ਸਮੂਏਲ 17:15)। 1 ਸਮੂਏਲ 16:21 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਸ਼ਾਊਲ ਉਸ ਨਾਲ ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।' ਖੁਦਾ ਦੇ ਉਪਾਅ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਕ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਕਰੀਬੀ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇੱਜ਼ਤ ਪਾਈ, ਜੋ ਦਾਊਦ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਸਨ। ਭਲਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਢੰਗ ਅਣੋਖੇ ਨਹੀਂ ਹਨ?

ਸਾਰ

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਫਲੋਰੈਂਸ ਵਿਚ ਦਾਊਦ ਦਾ ਬੁੱਤ ਵੇਖਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਕਲਏਂਜਲੋ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦਾ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਟੁਕੜਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕੈਥੇਡਰਲ ਦੀ ਇਕ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਚ ਸੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੌਸਿਖੀਏ

ਮੂਰਤੀਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕਿ ਪੱਥਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਾਈਕਲਏਂਜਲੋ ਨੇ ਉਸੇ ਪੱਥਰ ਦਾ ‘‘ਟੁੱਟਾ ਹੋਇਆ’’ ਪਾਸਾ ਰਗੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਨਾਲ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਪਿੱਠ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੁੱਟੇ ਹੋਏ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਮਾਈਕਲ ਏਂਜਲੋ ਨੇ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੂਰਤੀ ਦਾਊਦ ਦੀ ਹੈ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹੋਵੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਪ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੈ, ਪਰ ‘‘ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ’’ ਕਦੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦਾਊਦ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਆਪੇ ਆਣ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਰਮ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਾਊਦ ਵਰਗਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਾਊਲ ਵਰਗਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38; ਗਲਾਤੀਆਂ 4:6)। ਫੈਸਲਾ ਅਸਾਂ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਣ ਵੇਲੇ ਦਾਊਦ ਦੀ ਉਮਰ ਤੀਹ ਸਾਲ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 5:4)। ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਹਕੂਮਤ ਕੀਤੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 13:21)। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਾਊਦ ਦਾ ਜਨਮ ਸ਼ਾਊਲ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੋੜੇ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ 1 ਸਮੂਏਲ 13:14 ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਭਵਿੱਖਸੂਚਕ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਖੁਦਾ ਕੋਈ ਗੱਲ ਆਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਐਨੀ ਪੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ। ²ਪਾਰਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਤਮਾਰ ਸੀ (ਉਤਪਤ 38)। ³1 ਸਮੂਏਲ 17:12, ਬੈਤਲਹਮ ਲਈ ਦਾਊਦ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਥਾਂ ਸੀ; ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਖੂਹ ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਤਰਸਦਾ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 23:15; 1 ਇਤਿਹਾਸ 11:17)। ⁴1 ਸਮੂਏਲ 17:12-14 ਵਿਚ ਅੱਠ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। 1 ਇਤਿਹਾਸ 2:13-15 ਵਿਚ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਸੱਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਜਾਂ ਬੇਅੱਲਾਦ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਇਤਿਹਾਸ 2:16, 17 ਵਿਚ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁵ਦਾਊਦ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ *dawidh* (ਯੂ.: *david*) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਊਦ ਦਾ ਨਾਂ ਉਸ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰਾ’’ ਜਾਂ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਪਿਆਰਾ’’ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਇਹ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ⁶ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ (ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕੰਮ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ), ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਗ਼ਰੀਬ ਸੀ; ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਿਸ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਦਾਊਦ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਛੋਟਾ ਹੀ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 17:28)–ਅਤੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤੋਹਫ਼ਾ (ਜੇ ਉਹੀ ਸੀ) ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਲਾਇਕ ਤੋਹਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 16:20)। 1 ਸਮੂਏਲ 18:23 ਵੀ ਵੇਖੋ। ⁷ਮੁੰਡਪੁਣੇ ਵਿਚ, ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਝੰਡੇ ਦਾ ਡੰਡਾ ਫੜਨ ਵਾਲਾ’’ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਕਣਕ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁੜੀ ਕੱਢਣ ਵਰਗਾ ਮਾਮੂਲੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜੁਲਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਮਿਲ ਜਾਣਗੀਆਂ। ⁸ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਾਊਦ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਦਾਊਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ। ⁹ਕਈ ਵਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਤੁਲਨਾ 1 ਸਮੂਏਲ 25:16; ਲੂਕਾ 2:8; ਆਦਿ)। ਪਰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਜਦੋਂ ਇੱਜ਼ਤ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ¹⁰ਮੈਂ ਪਾਇਲਟਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਸਬੰਧੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ

ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

¹¹ਲਿਨ ਐਂਡਰਸਨ, 'ਦਿ ਹਾਰਟ ਆਫ਼ ਦ ਮੈਟਰ' (ਪੰਨਾ ਰਹਿਤ, ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ), ਸਾਊਂਡ ਕੈਸੇਟ।
¹²ਉਸ ਦਾ ਡਰ ਸਹੀ ਨਿੱਕਲਿਆ ਜਦ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢ ਕੇ ਕਿ ਨੋਬ ਦੇ ਯਾਜਕਾਂ ਨੇ ਦਾਊਦ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (1 ਸਮੂਏਲ 22:6-19)।¹³'ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨਾ' ਤੋਂ ਭਾਵ 'ਅੱਡ ਕਰਨਾ' ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਵਾਇਤ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ।¹⁴ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਸਮੂਏਲ ਯੱਸੀ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮੂਏਲ ਦਾ ਯੱਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ 'ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨਾ' ਅਤੇ ਸੱਦਾ (1 ਸਮੂਏਲ 16:5) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁵1 ਸਮੂਏਲ 17:13 ਵੇਖੋ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਬੀਨਾਦਾਬ ਅਤੇ ਸਮਾਅ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਸਨ।

¹⁶1 ਸਮੂਏਲ 16:7 ਵੇਖੋ: 'ਉਸਦੀ ਲੰਮਾਣ' ਅਤੇ 'ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ (ਮੂਲ ਵਿਚ, 'ਅੱਖਾਂ/ਚਿਹਰਾ')।'
¹⁷ਰਿੱਕ ਐਚਲੀ, 'ਹੋਅਰ ਕਮਜ਼ ਦ ਜੱਜ' (ਪੰਨਾ ਰਹਿਤ, ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ), ਸਾਊਂਡ ਕੈਸੇਟ।¹⁸ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੱਤੀ 7:1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੱਤੀ 7:1-5 ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੋਕ ਨਹੀਂ (ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਭਾਵ ਆਇਤ 6 ਵੇਖੋ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੈ) ਹੈ। ਪਰ ਮੱਤੀ 7:1 ਤੋਂ ਸਮੂਏਲ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਕਲ ਵੇਖ ਕੇ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈ।¹⁹ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਊਦ ਕਿਸੇ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਸੀ, ਯੱਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੱਤ ਮੁੰਡਿਆਂ (ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸੱਤ ਨੂੰ ਪੂਰਣ ਅੰਕ ਮੰਨਦੇ ਸਨ) ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ। ਦਾਊਦ ਨੂੰ 'ਬਿਨ ਮੰਗੀ ਮੁਰਾਦ' ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।²⁰ਦਾਊਦ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਵਿਚ ਮੋਆਬੀ ਰੂਥ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

²¹ਤੁਸੀਂ ਮੇਜ਼ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸੱਤ ਵੱਡੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵੀਆਂ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੇ ਕਿ 'ਅੱਜ ਮੈਂ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਹੈ' ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
²²ਜ਼ਬੂਰ 16:10 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਜੇ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ...' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਇਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।²³ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਊਦ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਕੋਈ ਦਾਗ਼ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅੱਗੇ 'ਦਾਊਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ' ਤੇ ਲੇਖ ਵੇਖੋ।²⁴ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਤੁਲਨਾ ਲੂਕਾ 2:16; 15:4)।²⁵ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਜੋਸੇਫ਼ਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, '... ਉਸ (ਸਮੂਏਲ) ਨੇ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੇਲ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਿਹਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ, ...' ਜੋਸੇਫ਼ਸ ਐਂਟੀਕੁਇਟੀਜ਼ 6.8.1 (61-65)।²⁶ਸ਼ਾਇਦ ਦਾਊਦ ਉੱਤੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਉੱਤਰਣ ਵੇਲੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਉਸ ਤੇ ਪਰਗਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।²⁷ਸਮਸੂਨ (ਨਿਆਈਆਂ 14:6, 19; 15:14), ਸ਼ਾਊਲ (1 ਸਮੂਏਲ 10:6, 10; 11:6) ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਨਿਆਈਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। 'ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ' ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦਾਊਦ ਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਹਰ ਪੱਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੋਵੇ।²⁸ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਸੜਦੇ ਹੋਣਗੇ (1 ਸਮੂਏਲ 17:28)।²⁹ਇਹ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਕਈ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।³⁰ਸਮੂਏਲ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ (1 ਸਮੂਏਲ 10:1), ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰ ਆਇਆ (1 ਸਮੂਏਲ 10:10 ਤੋਂ)।

³¹ਇਸੇ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਗੱਲ ਯੋਏਲ 2:13 ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਖੁਦਾ ਦਾ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੂਨਾਹ 3:10 ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ 'ਭੇੜੇ ਰਾਹ' ਹੋਇਆ ਹੈ।³²ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:5-11 ਵੀ ਵੇਖੋ। ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਾਂ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਵੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਸੀ।³³ ਵਿਲੀਅਮ ਕੋਂਗੀਵ, *ਬਾਰਟਲੈਟ'ਸ ਫੈਮਿਲਿਅਰ ਕੂਟੈਸਨਸ*, 14ਵੀਂ ਜਿਲਦ (ਬੋਸਟਨ: ਲਿਟਲ, ਬ੍ਰਾਉਨ, ਐਂਡ ਕੰ., 1968), 391 ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।³⁴ ਅਧਿਆਇ 16 ਦੇ ਅਖੀਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਦਿੱਕਤਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਇ 16 ਦੇ ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਾਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਧਿਆਇ 17 ਵਿਚ ਗੋਲੀਅਥ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੇ ਅਤੇ 'ਸੂਰਬੀਰ' ਅਤੇ 'ਯੋਧਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦੀ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਗੋਲੀਅਥ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ 'ਸੂਰਮਾ' ਅਤੇ 'ਯੋਧਾ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਉੱਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਚੋਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਦਾਉਦ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਸਭ ਲੋਕ ਜਾਣ ਗਏ ਸਨ।³⁵ ਸਮੂਏਲ 16:21, 22 ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਲੋਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ 'ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਹ 1 ਸਮੂਏਲ 18:2 ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।³⁶ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 2 ਸਮੂਏਲ 1 ਵਿਚ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਤੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਸਿਆਪਾ ਇਕ 'ਦੁਨਿਆਵੀ' ਕਵਿਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਤਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 'ਦੁਨਿਆਵੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ।